

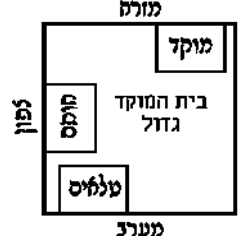
שבעת ימים פרק ראשון יומא

פב א מיי פיה מהל' כלי
המקדש הלי ייז:
פב ב מיי פיד מהל'
ממין' הלכה די:
ג (מיי) סס:

א) לעיל טו: [קמן מה.
מח: זכח'ס ספ: [טוטה
ה"ה, א [מספמח פ"א
קמג. א ז"ב קמג.
סנהדרין כה. ע"י יג.

רבינו הגאון

ואסיקנא ש"מ בדרומית
מערבית הוות קיימא
ש"מ פיר' האי תנא
דקתני דרומית מערבית
לשכת טלה קרבן כול'
נקיט דרך ימין חשיב
שניה לה דרומית מזרחית
לשכת עושי לחם הפנים.
שלישית מזרחית צפונית
רביעית מערבית צפונית,
נמצאת לשכת עושי לחם
הפנים שניה ללשכת
הטלאין כי היא מצידה
כשפונה דרך ימין למזרח.
וארך תנא חשיב ללשכת
עושי לחם הפנים רביעית
ללשכת הטלאין, דנקיט
דרך שמאל כשפניו למזרח
ונמצאת לכסוף, והוה
מדרמינן לחם הפנים
אלחם הפנים דהאי תנא
חשיב לה שניה והאי
חשיב לה רביעית. ומשני
רב הונא מר קא חשיב
דרך ימין דהויא ומר
קא חשיב דרך שמאל
דהויא. א) אלא אי אמרת
לשכת הטלאים בצפונות
מערבית הות קיימא הכי
מיתרעא לשכת עושי
לחם הפנים, שלישיית
הוה כפי לאחשובה. תנא
נחברו שמעך לשכת
הטלאין היא. אלא ש"מ
לשכת הטלאין בדרומית
מערבית הוות קיימא ש"מ.
והאי תנא דתני והלא
לשכת בית הטלאין היתה
במקצוע צפונות מערבית,
צפונות מערבית דעורה.
וארבע לשכות היו שם,
נמצאת לשכת הטלאין היא
בסוף המקצוע המערבי
לעורה צפונות. ולארבע
לשכות שהיו שם דרומית.
ואקשינן והא (אמרנן)
(אמר מר) כל פנית
שאהה פניה לא יהיו
אלא דרך ימין למזרח.
ושנינו הני מילי לעבודה
הכא חושבנא הוה. הא
רמיא דפירוש הכא מדרמינן
לחם הפנים אלחם הפנים
כול', לא מצאנו לה מקום
מפורש בתלמוד, אלא
ודאי כן היתה הגירסא
מדרמו ופריקו ולא הוצרכו
לכתוב ולפרש יותר מזה.
ועלה השמועה דלשכת
טלה קרבן היתה במקצוע
דרומית מערבית סמוכה
לעורה ונראת צפונות
מערבית לחיל. שבהן גדול
מקריב חלק בראש כול'.
ת"ד כיצד מקריב חלק
בראש אומר עולה זו אני
מקריב כול'. כיצד נוטל
חלק בראש אומר חטאת זו
אני אוכל כו'. ונוטל חלה
משתי חלות של עצרת. ד'
או ה' מלחם הפנים. רבי אומר לעולם ה' שנאמר והיתה לאהרן ומחצה לבניו. והא דרבי בפרק מ"ו. והא גופה קשיא בו'. ופריק אביי רישא ומציעתא רבנן היא דאמרי לא שקיל פלגא אלא פחות
דוא לא תנן במתיבתין נוטל מחצה וגם לא תנן חולק אלא נוטל חלק בראש תנן. ואמאי נוטל חלה משתי חלות של עצרת לפי שאינן אלא שתיים בלבד כדכתיב ממושבתיכם תביאו לחם תנופה שתי עשורונים וגו'
ונגזיא הוא הדבר לתת לכהן גדול פרוסה. לפיכך נתן לו בעצרת אחת שלימה.

וינמא דכולהו אקצויי מקצו כה
ויש לומר דהיינו דקאמר מסתברא
דרומית מערבית הואי ולא קאמר
על כרחיך דרומית הואי דאי לאו
הכי לא מיתרעא לחם הפנים אלא
משום דהוה מני למימר צפונות
מערבית הואי וכדפרישית אלא
שנראה לו דוחק קצת לומר דכולהו
אקצויי מקצו: **והא אמר מר כ'**
פינות שאהה פונה לא יהו אלא דרך
ימין, פי' משום דגמרינן מים שעשה
שלמה הקהה רבינו אפרים ז"ל
אדגמרינן מהתם נגמור ממגרש
דכתיב (במדבר לה) ומדותם מחוץ
לעיר את פאת קדמה אלפים באמה
ואת פאת נגב וכו' דהיינו דרך שמאל כשהופך פניו לעיר ומקיף מנחוץ ונראה לי לתרך דמים גמרינן משום דכתיב פונים פונים
והכי איתא בהדיא בזבחים פרק קדשי קדשים (דף סג:): דפריך ההוא מיבעי ליה לגופיה פירוש צעלמא פונים למה לי ומנלתי כחזב שהק' ריב"א אמאי לא משני אקושיא דלשכת טלאים דהא דקאמר דהוה פנים צפונות מערבית היינו בקרן צפונות מערבית של עזרה דהיינו מערבית דרומית של בית המוקד שהי' משמע במסכת מדות (פ"א משנה ה) דבית המוקד גדול היה לנפון העזרה כזה וקאי התם לעזרה והכא אבית המוקד ועוד דאלחם הפנים נמי הוה מני לשנויי דחשיב נמי התם דרך ימין ונימא דלשכת החותמות ולשכת המוקד דקא חשיב בתמיד ולא חשיב במסכת מדות (סס) לשכות אחרות היו ובתוך העזרה היו אחת במקצוע צפונות מזרחית של עזרה ואחת במקצוע מערבית צפונות של עזרה שהוה דרומי של בית המוקד גדול דכשתמנה מלשכת טלאים דרך ימין ארבע לשכות הואי לחם הפנים רביעית לה דרומית מזרחית של בית המוקד גדול כזה וי"ל דלא מסתבר לומר שהיה אומר על זה ד' לשכות היו שם כיון דלא היו שם צעורה אלא שמים מהם ועוד איך יתכן קרנות העזרה וקרנות בית דרז יהושע לאוקמה סתמא דתמיד דלא פליגי אהדדי ולאוקמה צמד תנא והא על כרחיך פליגי אהדדי דסתמא דמדות קא סברה או כוליה מוצח דדרוס או רוציה דאשכחן הכא וסתמא דתמיד מוכח דריש פרק קדשי קדשים (זכח'ס דף נח:): דההיא סברה מוצח ממוצע וי"ל אי פליגי במילתא דאשכחן פלוגתא דתנאי צהא לא חיישינן אצל במקום הלשכות לא אשכחן תנאי דפליגי בהדיא:

אי אמרת בשלמא במערבית דרומית הואי היינו דמתרין לחם הפנים אלחם הפנים אלא אי אמרת צפונות מערבית הואי סוף סוף מאי תירוצא דלחם הפנים אלא לאו שמע מינה במערבית דרומית הואי שמע מינה (ה) והאמר מר כל פינות שאהה פונה לא יהיו אלא דרך ימין למזרח הני מילי בעבודה אבל הכא חושבנא בעלמא הוא: שבהן גדול מקריב חלק בראש ונוטל חלק בראש: תנו רבנן כיצד מקריב חלק בראש אומר עולה זו אני מקריב מנחה זו אני מקריב בראש אומר חטאת זו אני אוכל אשם זה אני אוכל ונוטל חלה משתי חלות ארבע או חמש ממעשה לחם הפנים רבי אומר [א] בלעולם חמש שנאמר ויהיתה לאהרן ולבניו במחצה לאהרן ומחצה לבניו הא גופה קשיא אמרת נוטל חלה אחת משתי חלות מני רבי היא דאמר פלגא שקיל אימא מציעתא ארבע או חמש ממעשה לחם הפנים אתאן לרבנן דאמרי לא שקיל פלגא אימא סיפא רבי אומר לעולם חמש רישא וסיפא רבי ומציעתא רבנן אמר אביי רישא ומציעתא רבנן ומודו רבנן בפרוסה דלאו אורח ארעא למיתבה לכ"ג ובמאי

דרומית מזרחית דקתני צמדות דלא ליקשי אהדדי כיצד לשכת הטלאים דרומית מערבית לשכת החותמות כי אולת דרך שמאל צמערבית צפונות לשכת בית המוקד צפונות מזרחית לשכת לחם הפנים צמזרחית דרומית: **אלא אי אמר. דוקא** תנא לשכת הטלאים במקצוע צפונות מערבית סוף סוף מני תרלמא לחם הפנים כי מני דרך שמאל הוה לשכת לחם הפנים דרומית מערבית לפי מניינו: **והאמר מר. לקמן (דף נח:): משתי חלות. של עצרת: ארבע או חמש. ככל שבת ושבת ולקמיה מפרש מתי ארבע ומתי חמש: והיפה לאהרן ולבניו. צלחם הפנים כתיב: מחלה לאהרן כו'.** ואף על פי שהן שנים עשר יש בהן שתי חלות שאינן מתחלקות כדמפרש ואזיל: **אסאן לרבנן.** דאמרי לא שקיל פלגא דאי שקיל פלגא צביר מחמש לא שקיל: **רישא ומציעתא רבנן.** דאמרי לא שקיל פלגא אלא צביר מפלגא דקשיא לך חלה דשתי לחם דשקיל לה כולה מודו רבנן דלאו אורח ארעא למיפרסיה ולמיתב פרוסה לכ"ג: ומאי

מנא לן ומשני א"כ פונים פונים למה לי ומנלתי כחזב שהק' ריב"א אמאי לא משני אקושיא דלשכת טלאים דהא דקאמר דהוה פנים צפונות מערבית היינו בקרן צפונות מערבית של עזרה דהיינו מערבית דרומית של בית המוקד שהי' משמע במסכת מדות (פ"א משנה ה) דבית המוקד גדול היה לנפון העזרה כזה וקאי התם לעזרה והכא אבית המוקד ועוד דאלחם הפנים נמי הוה מני לשנויי דחשיב נמי התם דרך ימין ונימא דלשכת החותמות ולשכת המוקד דקא חשיב בתמיד ולא חשיב במסכת מדות (סס) לשכות אחרות היו ובתוך העזרה היו אחת במקצוע צפונות מזרחית של עזרה ואחת במקצוע מערבית צפונות של עזרה שהוה דרומי של בית המוקד גדול דכשתמנה מלשכת טלאים דרך ימין ארבע לשכות הואי לחם הפנים רביעית לה דרומית מזרחית של בית המוקד גדול כזה וי"ל דלא מסתבר לומר שהיה אומר על זה ד' לשכות היו שם כיון דלא היו שם צעורה אלא שמים מהם ועוד איך יתכן קרנות העזרה וקרנות בית דרז יהושע לאוקמה סתמא דתמיד דלא פליגי אהדדי ולאוקמה צמד תנא והא על כרחיך פליגי אהדדי דסתמא דמדות קא סברה או כוליה מוצח דדרוס או רוציה דאשכחן הכא וסתמא דתמיד מוכח דריש פרק קדשי קדשים (זכח'ס דף נח:): דההיא סברה מוצח ממוצע וי"ל אי פליגי במילתא דאשכחן פלוגתא דתנאי צהא לא חיישינן אצל במקום הלשכות לא אשכחן תנאי דפליגי בהדיא:

ובורדו רבנן בפרוסה דלאו אורח ארעא. תימה מעיקרא דלא אסיק אדעתא להאי שינויא ארבע או חמש היכי הוה ניחא לרבנן כיון דלרבנן דר"י יהיב לכהן חמש וצביר ליה שתות מפלגא אס כן לרבי יהודה אמאי לא יהיב ליה אלא ארבע דהיינו חומש צביר מפלגא ליתבי ליה ארבע שלימות ופרוסה קטנה דלא ניצביר ליה אלא שתות מפלגא או כיון דלר"י צביר ליה חומשא לרבנן נמי ניצביר ליה חומשא ויש לומר דלעולם אסיק אדעתיה דלאו אורח ארעא למיתב ליה פרוסה ובלבד דנימטייה צביר מפלגא ולהכי גבי לחם הפנים כיון דכי צברת ליה חדא מפלגא לא מטא ליה כמו לכל אחיו הכהנים יהבינן ליה שלימות ולא מנמנמינן כולי האי להשוות הדבר לר"י ורבנן דלמטייה אליבא דתרווייהו צביר חומשא או צביר שתות מפלגא דלאו אורח ארעא למיתב ליה פרוסה אצל גבי שתי הלחם הוה ס"ד דטפי הוה אורח ארעא למיתב ליה פלגא ממש דלאו אורח ארעא כלל ליתב ליה כמו לכל אחיו הכהנים שהיא הוה לצדו שקול כנגד כולם ומשני אפי' הכי הא עדיפא להשוותו כנגד כולם מלמיתב ליה פרוסה: עיילא

תורה אור השלם

1. והיתה לאהרן ולבניו ואכלהו במקום קדש כי קדש קדשים הוא לו מאשי י' חק עולם: ויקרא כד ט

הגהות הגר"א

[א] במרא לעולם רשום קו עליו למחקו (ואולי משום דבדליא משער המתעבב עטל רק ד:)

מוסף רש"י

והיתה לאהרן ולבניו. צלחם הפנים כתיב. אהרן זה כהן גדול, מחלה לבסן גדול ומחלה למשמרת כהנים (ושב"ס ב"ב קמג).

תוס' ישנים

דאמרי לא שקיל פלגא ומחלה לאהרן ומחלה לבניו לאו דווקא שיעול כנגד כולם, אלא קריב למחלה.

(6) נראה שחסר כאן וי"ל ש"מ דמערבית דרומית הואי דאי אמרת לשכת הטלאים צפונות מערבית וכו'.